

Budapesti Műszaki és
Gazdaságtudományi Egyetem
Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar

Lean folyamatfejlesztő specialista
szakirányú továbbképzési szak
Lean folyamatfejlesztő szakmérnök
szakirányú továbbképzési szak
Kötelező tárgy

TANTÁRGY ADATLAP ÉS TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

2023.09.01.

1. A tárgy neve:

RENDSZER- ÉS FOLYAMATMODELLEZÉS
System- and Process Modelling

2. Alapadatok:

Tantárgykód	Szemeszter	Féléves óraszám előadás+gyakorlat+labor/követelmény	Kredit	Nyelv	Tárgy- félév
BMEKOMVS ^{xxx}	1.	14+6+4/v	7	magyar	1/1

3. A tantárgyfelelős személy és tanszék:

Név:	Beosztás:	Szervezeti egység:
Dr. Kovács Gábor	egyetemi adjunktus	BME KJK Anyagmozgatási és Logisztikai Rendszerek Tanszék

4. A tantárgy előadója:

Név:	Beosztás:	Tanszék, Int.:
Dr. Bóna Krisztián	egyetemi docens	BME KJK ALRT
Dr. Kovács Gábor	egyetemi adjunktus	BME KJK ALRT
Bertalan Marcell	egyetemi tanársegéd	BME KJK ALRT

5. A tantárgy az alábbi témakörök ismeretére épít: -

6. Kötelező előtanulmányi rend:

Erős követelmény (a tárgy kreditjét kötelező megszerezni a felvétel előtt)	-
Gyenge követelmény (az előkövetelmény tárgyból aláírással kell rendelkezzen a felvételhez)	-
Párhuzamos követelmény (a tárgy csak a másik tárgy egyidejű felvételével vagy előzetes teljesítése esetén vehető fel):	-

7. A tantárgy célkitűzése:

A tantárgy célja, hogy a féléves munka során a hallgatók ismereteket szerezzenek az alábbi témakörökben:

- folyamatok értelmezése és részei, a strukturált folyamattervezés és folyamatleírás;
- a formalizálás szükségessége, SOP, a folyamatok alapvető építőelemei;
- folyamatstruktúra az ARIS szerint, EPC elemkészlete és szabályai;
- keresztfunkcionális ábrázolás, BPMN építőelemek és szabályok, BPMN modellek;
- a korszerű folyamatvizsgálati és elemzési módszerek a helyzetfeltáró elemzésekben;
- modellezési eljárások alkalmazása a folyamatok elemzésében.

A hallgatók a kontaktórákon és az otthoni egyéni munka során a fenti témakörökben elsajátított ismeretek feldolgozásával mélyítik el szaktudásukat, és fejlesztik képességeiket.

8. A tantárgy jellege:

Órarendben előírt kontaktórával rendelkező tanegység.

9. A tantárgy részletes tematikája:

Tematika	Elmélet	Gyakorlat	Labor
	óra		
Folyamatok értelmezése és részei, üzleti folyamatok és logisztikai folyamatok, a strukturált folyamattervezés és folyamatleírás, folyamatok formalizálása, alapvető modellezési ismeretek.	2		
Az SOP felépítése, a folyamatok alapvető építőelemei, alapvető folyamatmodellezési eszközök, ismétlődő minták és szabályok, folyamatleíró nyelvek áttekintése.	2		
Folyamatstruktúra az ARIS szerint, a folyamatmodell összetevői, az EPC folyamatleíró nyelv elemkészlete és szabályai, tipikus EPC minták, az EPC értékelése.	2	2	1
Keresztfunkcionális ábrázolás, a BPMN folyamatleíró nyelv építőelemei és szabályai, tipikus döntési esetek a BPMN-ben, BPMN modell típusok, a BPMN értékelése.	2	2	1
Folyamatjellemző indikátorok. Leíró és következtető statisztikai alapismeretek. Adatgyűjtés, a megfigyeléseken alapuló vizsgálatok, a munkanap felvétele, időmérés. Táblázatos módszerek alkalmazása a folyamatok modellezésében.	3	1	1
A tömegkiszolgálási rendszerek. Egy és többcsatornás analitikus sorbanállási modellek alkalmazása a folyamatok modellezésében. A szimulációs modellezés alapjai, a diszkrét esemény szimuláció. A szimuláció alkalmazása a tömegkiszolgálási rendszerek modellezésében.	3	1	1

10. A tantárgy oktatásának módja: előadás és gyakorlati feladatok feldolgozása.

11. Tanulási eredmények:

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák:

T/ Tudás:

T.1.	Ismeri a strukturált folyamattervezés alapjait, a folyamatok értelmezését.
T.2.	Ismeri a folyamatok alapvető építőelemeit, az SOP alapjait.
T.3.	Ismeri az ARIS folyamat struktúra szemléletét, az EPC leíró nyelv szabályait.
T.4.	Ismeri a keresztfunkcionális folyamatábrázolást, a BPMN leíró nyelv szabályait.
T.5.	Ismeri a helyzetfeltáró elemzésekben alkalmazható korszerű folyamatvizsgálati és elemzési módszereket.
T.6.	Ismeri a folyamatok elemzésében használható modellezési eljárásokat.

K/ Képesség:

K.1.	Képesse válik a folyamatok értelmezésére ill. a strukturált folyamattervezésre.
K.2.	Képesse válik a folyamatok alapvető építőelemeinek használatára, ill. a folyamat SOP struktúrában történő leképezésére.
K.3.	Képes az ARIS folyamat struktúra szemléletének adaptálására, ill. az EPC leíró nyelv használatára.
K.4.	Képes a keresztfunkcionális folyamatábrázolásra, ill. a BPMN leíró nyelv használatára.
K.5.	Képes alkalmazni a helyzetfeltáró elemzésekben alkalmazható korszerű folyamatvizsgálati és elemzési módszereket.
K.6.	Képes alkalmazni a folyamatok elemzésében használható modellezési eljárásokat.

A/ Attitűd:

A.1.	Csoportban és önállóan is magas szinten dolgozik.
A.2.	Keresi az összefüggéseket más kapcsolódó témakörökben tanultakkal.
A.3.	Nyitott a matematikai, logikai és információtechnológiai eszközök használatára.
A.4.	Törekszik a megoldásokhoz szükséges eszközrendszer megismerésére és rutinszerű használatára.
A.5.	Törekszik a pontos és hibamentes feladatmegoldásra.

Ö/ Önállóság és felelősség:

Ö.1.	Önállóan végzi a megoldások kialakítását.
Ö.2.	Figyelemmel van döntései hatásaira és következményeire.
Ö.3.	Gondolkodásában a rendszerelvű megközelítést alkalmazza.

12. Követelmények:

A megfogalmazott tanulási eredmények értékelése az írásbeli részteljesítmény (házi feladat), valamint az írásbeli/szóbeli teljesítményértékelés (írásbeli/szóbeli vizsga) alapján történik.

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelés részletes leírása:

Részteljesítmény értékelés (házi feladat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja, melynek megjelenési formája az egyénileg készített házi feladat. A házi feladat kötelező tartalmát, kiegészítő követelményeit, beadási határidejét és értékelési módját a tantárgy előadója a feladatmegfogalmazásban határozza meg. A házi feladat elkészítésével, határidőre történő

beadásával, valamint a maximálisan megszerezhető pontok 50%-nak elérésével „Megfelelt” értékelés érhető el. A házi feladatban 20 pont érhető el.

Írásbeli teljesítményértékelés (írásbeli vizsga): a tantárgyhoz tartozó kompetenciaelemek megszerzésének komplex értékelése egy írásbeli vizsga formájában történik. A dolgozat a megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretekre és azok alkalmazására fókuszál, így a megtanult fogalmak és összefüggések helyes és pontos ismeretét kéri számon, valamint ellenőrzi a számítási, folyamatábrázolási feladatok megoldásának képességét is. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgy előadója határozza meg.

Teljesítményértékelés neve (típus)	Jele	Értékelt tanulási eredmények
Házi feladat	HF	T.1-6., K.1.-6.
Írásbeli vizsga	V	T.1-6., K.1.-6., A.1-5., Ö.1, Ö.3.

13. A teljesítményértékelések részaránya a minősítésben:

Jele	Részarány
HF	15%
V	85%
Összesen	100%

14. A tantárgy aláírásának feltétele:

A tantárgy aláírásának feltétele a TVSZ-ben előírt jelenléti és részvételi követelmények teljesítése, valamint a részteljesítmény értékelés (házi feladat) határidőre történő leadása a maximálisan elérhető pontszámok minimum 50%-nak teljesítésével.

15. Érdemjegy megállapítása:

Az érdemjegy megszerzésének feltétele a TVSZ-ben előírt jelenléti és részvételi követelmények teljesítésén túl, a részteljesítményértékelés (házi feladat) során elérhető pontok legalább 50 %-ának megszerzésével, valamint az írásbeli vizsga alapján, legalább a megszerezhető összes pont 50%-ának teljesítésével, a kerekítés általános szabályait betartva. A teljesítményértékelés részeinél (elmélet, számítási gyakorlat, folyamatábrázolási gyakorlat) egyenként is el kell érni legalább az adott rész 50 %-át. Ha az egyik rész nem felelt meg, mindhárom részt ismételni kell.

16. Javítási és pótlási lehetőségek:

A házi feladat a pótlási időszak végéig pótolható/javítható.

Az írásbeli vizsga a vizsgaidőszak végéig a meghirdetett időpontokban pótolható, javítható a TVSZ-ben megadott szabályoknak megfelelően.

17. Konzultációs lehetőségek:

Konzultációs időpontok előzetesen, e-mail-ben egyeztetve, e-mail cím:

gabor.kovacs@logisztika.bme.hu

18. Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom:

- A moodle rendszerben a tantárgyhoz feltöltött segédanyagok gyűjteménye
- <http://www.workflowpatterns.com/>
- <https://ariscmmunity.com/>
- <https://www.omg.org/bpmn/>

19. A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka:

Kontakt óra	24
Félévközi készülés órákra	72
Vizsgafelkészülés	114
Összesen	210

20. A tantárgy tematikáját kidolgozta:

Név:	Beosztás:	Tanszék, Int.:
Dr. Kovács Gábor	egyetemi adjunktus	BME KJK ALRT